

ADVIES Nr. 1.675

Zitting van vrijdag 20 februari 2009

Uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2009-2010 - Ecocheques

x x x

2.366/1-2

ADVIES Nr. 1.675

Onderwerp : Uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2009-2010 - Ecocheques

In het interprofessioneel akkoord van 22 december 2008 voor de periode 2009-2010 kwamen de sociale partners overeen om samen met de regering tegen 1 februari 2009 de uitwerking te concretiseren van een regeling van vrijstelling, voor werkgever en werknemer, van belastingen en sociale bijdragen bij de toekenning van “groene cheques” (genaamd eco-cheque) bestemd voor de aankoop van ecologische producten en diensten.

De bespreking hiervan werd toevertrouwd aan een werkgroep in de Nationale Arbeidsraad.

Op verslag van deze werkgroep heeft de Raad op 20 februari 2009 volgend unaniem advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. INLEIDING

In het interprofessioneel akkoord van 22 december 2008 voor de periode 2009-2010 kwamen de sociale partners overeen om samen met de regering tegen 1 februari 2009 de uitwerking te concretiseren van een regeling van vrijstelling, voor werkgever en werknemer, van belastingen en sociale bijdragen bij de toekenning van “groene cheques” (genaamd eco-cheque) bestemd voor de aankoop van ecologische producten en diensten.

Op 23 januari 2009 heeft de ministerraad op voorstel van minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Laurette Onkelinx in eerste lezing een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd dat een systeem van ecocheques in het leven roept. Dit koninklijk besluit voegt een artikel 19 quater toe aan het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De Raad heeft op informele wijze kennis genomen van deze tekst.

Artikel 19 quater bepaalt dat opdat ecocheques niet als loon worden beschouwd, zij terzelfdertijd aan een aantal verschillende voorwaarden moeten voldoen. Eén van de voorwaarden is dat op de ecocheque duidelijk vermeld staat dat hij slechts aanvaard mag worden voor de aankoop van ecologische producten en diensten die voorkomen op een lijst opgenomen in een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad.

Op 20 februari 2009 heeft de Nationale Arbeidsraad vervolgens een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten met betrekking tot de ecocheques, die in bijlage de lijst bevat van de ecologische producten en diensten die in aanmerking komen voor de betaling met ecocheques.

De Nationale Arbeidsraad wil in onderhavig advies een aantal bemerkingsen maken aangaande:

- de collectieve arbeidsovereenkomst die werd gesloten, en in het bijzonder wat betreft de lijst die in bijlage ervan werd gevoegd;
- het artikel 19 quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969; en
- het functioneren van het stelsel van de ecocheques.

II. **BEMERKINGEN BIJ DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 98**

1. De Raad wil enige verduidelijking geven ten aanzien van de uitgangspunten van de lijst van ecologische producten en diensten die in aanmerking komen voor de betaling met ecocheques.
 - De bedoeling van de lijst is om op exhaustieve wijze de groepen van producten en diensten te omschrijven die voor aankoop met een ecocheque in aanmerking komen. Er werd bij het opstellen van de lijst nagestreefd om maximale rechtszekerheid te bieden aan alle betrokkenen (werkgevers, werknemers, verkopers/dienstverleners) om te bepalen wat met de ecocheque kan worden betaald en wat niet.
 - Op de lijst werden producten en diensten opgenomen die een toegevoegde waarde hebben vanuit ecologisch oogpunt, in functie van een variatie van ecologische doelstellingen.
 - Het betreft zowel de aankoop van producten als de plaatsing ervan en diensten.
 - Er werd bij het opstellen van de lijst in het bijzonder op gelet om strijdigheid met Europese, federale en regionale beleidsoriëntaties inzake duurzame ontwikkeling te vermijden, evenals strijdigheid met Europese beginselen inzake vrij verkeer van goederen.
 - Aangezien deze lijst in bijlage bij de collectieve arbeidsovereenkomst werd gevoegd, betreft het een lijst die door de sociale partners zal beheerd worden.

- Het betreft een lijst die voor onbepaalde duur geldt, maar, zoals het artikel 4 van de collectieve arbeidsovereenkomst aangeeft, engageren de ondertekenende organisaties zich er toe om
 - Enerzijds, jaarlijks de toevoeging te evalueren van ecologische producten of diensten; en
 - Anderzijds, om de 2 jaar een discussie ten gronde te voeren over een eventuele aanpassing van de lijst aan nieuwe ecologische inzichten en beleidsontwikkelingen inzake ecologische innovatie.

Deze evaluaties kunnen gebeuren onder meer op basis van voorstellen gedaan door de bevoegde overheden.

2. Verder engageert de Raad zich er toe om het systeem van de ecocheques uiterlijk tegen het laatste trimester van 2010 te evalueren.
3. Tenslotte adviseert de Raad om de ecocheques enkel op een papieren drager uit te geven, wat niet uitsluit dat op termijn kan nagegaan worden of elektronische ecocheques mogelijk zijn.

III. BEMERKING AANGAANDE HET ARTIKEL 19 QUATER VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 28 NOVEMBER 1969

De Raad kan in het algemeen zijn goedkeuring geven aan de tekst van het nieuwe artikel 19 quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969. Hij stelt echter voor de tekst op één punt aan te passen.

Artikel 19 quater § 2, 6° stelt dat “het totale bedrag van de door de werkgever toegekende ecocheques niet meer (mag) bedragen dan 125 euro per werknemer voor het jaar 2009 en 250 euro per werknemer voor de daarop volgende jaren”.

De Raad vraagt om hieraan toe te voegen dat het bedrag van 250 euro slechts kan gewijzigd worden op unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

IV. BEMERKINGEN BETREFFENDE HET FUNCTIONEREN VAN HET STELSEL VAN DE ECOCHEQUES

De Raad is van mening dat een zo groot mogelijke rechtszekerheid dient geboden te worden voor het gebruik van de ecocheques en dat ook het gebruiksgemak niet uit het oog mag verloren worden :

1. Voor de werknemers is het belangrijk dat zij hun ecocheques bij een voldoende groot aantal verkopers van producten of aanbieders van diensten kunnen gebruiken. Hiermee werd door de sociale partners rekening gehouden bij het opstellen van de lijst van producten en diensten waarvoor de ecocheques gebruikt kunnen worden.
2. Bij de verkopers/dienstverleners, maar evenzeer bij de werknemers, dient er voldoende kennis en duidelijkheid te bestaan over de producten en diensten waarvoor de ecocheques kunnen aangewend worden. De Raad meent dat dit op verschillende wijzen kan bevorderd worden.

Als de ecocheques voor het eerst aan de betrokken werknemers worden afgegeven, informeert de werkgever hen met alle dienstige middelen over de mogelijkheden inzake de aanwending van de ecocheque(s) (artikel 5 van de CAO). Het zou ook aangewezen zijn dat de uitgevers van de ecocheques informatie zouden verstrekken, met name bij de actualisering van de lijst.

Om tevens voldoende duidelijkheid te bieden aan verkopers van producten of dienstverleners, zou op elke cheque zelf kunnen vermeld worden waar de (actuele) lijst van producten en diensten waarvoor de ecocheque kan aangewend worden, kan geconsulteerd worden (bijvoorbeeld op de internetsite van de uitgever van de cheque).

De Raad zal op zijn website een dossier ter beschikking houden met een geactualiseerde lijst van producten en diensten waarvoor de ecocheque kan aangewend worden, aangevuld met nuttige informatie aangaande de producten en diensten erin opgenomen, zoals de vindplaats van informatie over regionale subsidies en over de in de lijst opgenomen verwijzingen naar labels en normen.

In het kader hiervan zal de Raad aan de drie regionale overlegorganen vragen om hem een lijst te bezorgen van de producten en diensten die in één van de Gewesten, op 1 december 2008 of later in aanmerking komen voor regionale subsidies in het kader van het beleid inzake rationeel energieverbruik, met inbegrip van de regionale subsidies voor de aankoop van energiezuinige elektrische apparaten.

3. Voor de verkopers van producten en dienstverleners is het van groot belang dat zij de verkregen ecocheques op een zo snel mogelijke wijze kunnen verzilveren. Het kan niet de bedoeling zijn dat voor kortere terugbetalingstermijnen kosten worden aangerekend.

De Raad vraagt de bevoegde overheden om alles in het werk te stellen om deze randvoorwaarden voor het goed functioneren van het systeem van de ecocheques te realiseren en te zorgen voor een gepaste communicatie naar het geheel van de betrokken actoren.
